

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

1. Словник-довідник з української лінгводидактики: навчальний посібник / кол. авторів за ред. М. Пентилюк, О. Горошкіна, Н. Мордовцева, А. Нікітіна, Л. Попова : Київ : Ленвіт, 2015. – 320 с.
2. Косенко Ю. В. Структурно-семантичні і функціональні особливості мета комунікативного блоку прощання. – автореферат дисертації – Суми : Сумський державний університет, 2008. – 245 с.
3. Brown P. Politeness: Some universals in language usage / Brown P., Levinson S. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1987. – 376 p.
4. Косенко Ю. В. Вербальні та невербальні засоби актуалізації емоційного стану радості в художньому англomовному дискурсі. Косенко Ю. В., Маяцька А. Сумський державний університет, 2012.

ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ КРЕДИТНО-БАНКІВСЬКИХ ТЕРМІНІВ ТА СПОСОБІВ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Полежай А. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Жулавська О. О.

У словниковому складі мови велике місце належить термінологічній лексиці, кількість якої весь час помітно зростає. До термінологічної лексики належать усі слова, що об'єднуються в мові під загальною назвою терміни. Терміном називається спеціальне слово або словосполучення, що вживається для точного вираження поняття з якої-небудь галузі знання — науки, техніки, суспільно-політичного життя, мистецтва, економіки тощо. Тому важливою рисою сучасної лінгвістики є зацікавленість вчених різними аспектами термінологічної лексики. З погляду на те, що економіка є невід'ємною частиною як людського спілкування взагалі, так і всього суспільного життя, вивчення кредитно-банківської термінології є надзвичайно важливим.

У даній роботі розглядаємо термінологічну лексику як сукупність термінів певної галузі знань, яка може бути представлена двома групами:

1) власне терміни (типу *dividend, audit, finance*), котрі, будучи вузькоспеціальними одиницями, функціонують переважно у спеціальній сфері;

2) лексичні одиниці, котрі умовно можна назвати загальними термінами, типу *deposit*, які функціонують переважно у спеціальній сфері у ролі термінів в неспеціальній — переважно як загальноживані слова [4, 47].

Кредитно-банківські терміни функціонують переважно в текстах офіційно-ділового функціонального стилю. Тому доцільним було розглянути особливості таких текстів. Та дослідити загальні принципи перекладу галузевої термінології для матеріалів банківської та фінансової документації.

Спочатку ми розглянули скорочення. Скорочення до певної міри — це редуція слова до однієї з його частин, причому повна форма може втрачати початок, середину або кінець [2, 57]. Щодо форми скороченої частини розрізняють три типи скорочень: кінцеве (апокопу), серединне (синкопу) і початкове (афerezу): *inch — including — включно; fend — defen — захищати; acct. — account — рахунк.*

Графічні скорочення — це символи, які використовуються на письмі замість слів і словосполучень. В усному мовленні їм відповідають слова або словосполучення з повною основою [1, 46].

В основному виділяють два типи скорочень: абрєвіатури та акроніми. Серед лінгвістів не має єдності щодо точного визначення поняття абрєвіатури. Деякі з них зокрема Козакова Т. О. та Голікова Ж. А. вважають, що абрєвіація — процес утворення нових слів шляхом скорочення (усічення) основи. В результаті такого способу словотвору отримуємо слова з неповною, усіченою основою, які називаються абрєвіатурами [3, 287].

Основними способами перекладу англійських кредитно-банківських термінів українською мовою є транскодування, калькування та описовий переклад. Частіше за все для досягнення точного повноцінного перекладу перекладачеві доводиться комбінувати ці прийоми.

При транскодуванні звукова та (або) графічна форма слова вихідної мови передається засобами абетки мови перекладу. Іноді застосовується змішане транскодування, коли більша частина транскодованого слова відбиває його звучання у вихідній мові, але разом з тим передаються й деякі елементи його графічної форми. |

Описовий спосіб перекладу використовується як у випадку відсутності відповідного за значенням терміна в рідній мові, так і при поясненні його значення у словнику. Для перекладу складних термінів здебільш використовують також спосіб калькування.

На основі даного дослідження можна сказати, що в деяких випадках перекладач змушений використовувати декілька способів передачі безеквівалентних термінів одночасно, зокрема супроводжувати калькування або транскодування описовим перекладом, поданим в дужках. Передача англійських термінів українською мовою вимагає знання тієї галузі, якої стосується переклад, розуміння змісту термінів англійською мовою і знання термінології рідною мовою.

1. Бородина А. И. О некоторых структурно-семантических тенденциях в английском терминологическом образовании // Вісник ХДУ. – Харків, 1997. – № 390. – 46с. ; 2. Бурдин С. М. О терминологической лексике // Научные доклады высшей школы. -1958. – №4. – 57 с.
3. Голикова Ж. А. Перевод с английского на русский язык. Учебное пособие. – М. : Новое знание, 2003. – 287 с.
4. Николаева Л. М. Семантика слова и словосочетаний в немецком языке. // Сборник статей. – Тула, 1977. – 47 с.

ROLE OF CULTURE IN TRANSLATION

Rafalovych N.

*(Lesia Ukrainka Eastern European National University, Lutsk)
Research Supervisor – PhD, Assistan Professor Semeniuk A. A.*

The investigation of culture bound communication as the act or process of exchanging ideas and information between two or more persons still remains an important challenge at present. In the course of study different aspects of this issue have been highlighted, focusing mainly on drawing attention to the way the theory of congruence and equivalence is applied to communicative units [1], methods of teaching translation [6] urban sustainability [4], mythological, philosophical, religious constituents of culture[8], translation and cultural change [3] and etc.

Culture, being an integral part of human's communication that significantly influences each individual's behaviour as a member of a